

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inostranstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din, tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 113.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, ponedeljek 9. oktobra 1939

Cena posamezni številki din 1'50

Zaslужka ljudem

Naravna posledica vpoklica ljudi na orožne vaje bi morala biti cela vrsta praznih mest. To se pa ni zgodilo in kdor išče danes službo, ravno tako zamažena vrata podjetij kakor prej, ker prostih mest ni. In ni jih, ker je vse poslovno življenje zastalo, ker so posli tako nazadovale, da dostikrat niti še ostali nameščenci nimajo kaj delati.

Nadaljnji razlog pa je v tem, ker je vsa zasebna iniciativa nazadovala. Ljudje ne zaupajo časom in zato nihče nič ne investira. Denar, kolikor ga je, leži neploden doma ter ne poživlja gospodarstva. Poleg tega so nastale še velikanske težave s priskrbo surovin, ki so potrebne naši industriji, zlasti tekstilni. Velika nevarnost je, da se bodo morali mnogi tekstilni obrati ustaviti, ker zaloge surovin gredo nevarno hitro h koncu. A tudi naša zunanja trgovina je v zastoju in tudi zaradi tega se ne more poživiti naše gospodarsko življenje. Prav resna nevarnost je, da bo zabredlo naše gospodarstvo v prav težko stisko, ki jo bo tem težje premagati, čim dalj bo trajala.

Zato bi bilo potrebno, da bi čim prej začeli delati na to, da se gospodarsko življenje poživijo. Kakor so časi težki, se vendar more doseči mnogo, če se resno hoče in če se odločno zagrabi za delo. Že vojna nevarnost sama daje mnogo priložnosti za zaposlitev ljudi in za oživilje gospodarstva, čeprav ta dela sama po sebi niso vedno tudi gospodarsko resnične pozitivne vrednote. Toda danes je položaj takšen, da moramo biti veseli, če se sploh doseže kako novo kroženje v gospodarskem življenju. Zaklonišča, protiletalska zaščita in druge vojne potrebe bi mogle na mah prav močno dvigniti gospodarsko delavnost, ne glede na to, da so vsa ta dela tudi potrebna zaradi naše varnosti. Mnenja smo, da je absolutno dosegljivo, da se morejo ta dela organizirati tako, da bi se mogla izvesti v velikem slogu in tudi možnosti za finansiranje teh del so podane. Samo nekdo mora začeti z organizacijo teh del, pa naj bo to država, občine ali pa zasebne družbe, ki bi dobile potrebne kredite od države in samouprav. Zadnji način bi bil morda še najboljši, ker se nam tako vsaj ne bi bilo treba bati, da bi se vsa akcija ponesrečila zaradi birokratizma, ki se še vedno pri nas tako zelo šopiri.

Enako bi mogla dati industrializacija dežele velik razmah gospodarskemu življenju in ustvariti polno možnosti za nove namestitve. Še vedno uvažamo celo vrsto predmetov, ki bi jih mogli izdelovati sami, še vedno so naši glavni izvozni predmeti surovine in najskromnejši polfabrikat. Jasnop je, da se industrializacija dežele ne pospešuje z vedno večjimi davčnimi bremenmi, z večjimi trošarinami, socialnimi dajatvami itd. Danes je položaj takšen, da bi morali biti veseli, če kdo sploh odpre novo podjetje in zato bi morali z vsemi mogočimi ugodnostmi olajšati ustanavljanje novih podjetij.

Tudi notranja preureditev države bi mogla močno dvigniti gospodarsko življenje. Nova preureditev bi morala vendar pomeniti olajšanje vsega življenja, bi morala privedi do likvidacije centraliz-

ma do poenostavljenja vseh predpisov, do ekspektivnosti javne uprave in s tem tudi do zmanjšanja režijskih stroškov v podjetjih. Nova preureditev države bi morala nadalje povzročiti, da pridejo na plan novi ljudje, da bi se krog javnih delavcev znatno razširil. To bi brezpogojno moralo povečati tudi zasebno iniciativo.

Časi so danes v resnici težki, v

mnogem oziru pa težki tudi zato, ker je naša delavnost mnogo premajhna, ker še vedno čakamo, da pride rešitev kar sama od sebe. Toda samo od sebe se ne zgodi nič in če ne bomo zgrabili za delo, tudi sedanje stiske ne bo konec in ljudje bodo še nadalje zaman iskali dela in kruha, pa čeprav na vsakem koraku vidimo, kako mnogo bi se dalo pri nas še

delati. Ali pa bo kdo dal pravo iniciativo za to delo? Gospodarskim ljudem, ki so najbolj poklicani v ta namen, se onemogoča vsako sodelovanje, oni pa, ki odločujejo danes o vsem tem, pa ne kažejo pravega zanimanja za ta vprašanja. In zato trkajo ljudje še nadalje zaman na vrata obratov za namestitve, zato novih službenih mest ni in ni!

Petletnica tragične smrti velikega kralja

Danes pred petimi leti je pretresla vso Jugoslavijo žalostna vest, da je padel v Marseilleu, ubit od najetih zločincev, viteški kralj Aleksander Zedinitelj. Bil je duša Jugoslavije, njen odločni in skrbni krmar, da so bili prepričani iniciatorji atentata, da pomeni njegova smrt tudi konec Jugoslavije.

Uračunali so se, ker velika izguba je nasprotno dvignila Jugoslavijo in njene narode k še večji odločnosti za obrambo neodvisnosti države, da je mogla Jugoslavija veliko izgubo preboleti.

Vsako leto se spominja Jugoslavija velike marsejske tragedije in vsako leto obnavlja na ta dan prisego, da bo čuvala svojo neodvisnost in samostojnost.

Kakor v življenju, tako je tudi v smrti veliki kralj večna vzpodbuda k obrambi domovine.

govor o prenosu vseh aktiv in pasiv današnjega Feniksa na eno obstoječih zavarovalnih družb, ker nima nobenega smisla, da sedanji Feniks nadaljuje svoje delo samo zato, da postopoma likvidira sedanje police.

10. Zavarovanci Feniksa prosijo trgovskega ministra dr. Andreasa, da sprejme to resolucijo ter da se v novih razmerah tudi to vprašanje pravilno uredi, da bi mogli mali varčevalci rešiti svoje z veliko požrtvovalnostjo pridobljene prihranke.

Pozivajo se vsi zavarovanci Feniksa, ki se strinjajo s to resolucijo, da z dopisnico sporoče svoje ime, predime in poklic, natančen naslov in številko police ko tudi višino zavarovane vsote na naslov: dr. Rikard Fuks, gospodarski svetnik, Zagreb, Washingtonov trg 4, da bi se mogli v bodočnosti obvestiti o vseh novih spremembah in o vsem, kar jih more kot zavarovance Feniksa zanimati.

Jugoslovansko-nemška trgovinska pogajanja

Zasedanje Jugoslovansko-nemškega stalnega gospodarskega odbora v Beogradu bo zaključeno šele prihodnji teden. Odbor je za štiri dni pretrgal svoje seje, deloma zaradi podrobnejše proučitve raznih vprašanj, deloma pa tudi zato, ker so napravili nemški delegati izlet v Sarajevo. Kakor se poroča iz Beograda, potekajo pogajanja normalno ter ne postavljajo Nemci nikakih zahtev, ki bi spremenile našo trgovino z Nemčijo. Poroča se nadalje, da ni pričakovati, da bi se kontingenti povečali.

Naš izvoz v Francijo se bo povečal

Naš izvoz v Francijo je začel naraščati, kakor se poroča iz Beograda. Do tega povečanja bi prišlo tudi brez ozira na sedanjo mednarodno situacijo že zaradi naše trgovinske pogodbe s Francijo. Pričakuje pa se, kakor se poroča iz Beograda, da bo naš izvoz v Francijo še narastel. Zlasti je v Franciji zanimanje za naše proizvode živinoreje, perutninarstva, nadalje za rude, kovine, konopljo in še nekaterih drugih proizvodov. Da bi se dvignil tudi izvoz lesa, ni pričakovati, ker ima Francija velike zaloge lesa.

Revizija socialne zakonodaje je potrebna zaradi decentralizacije soc. zavarovanja

»Nova pravda« je objavila notico, v kateri graja, da izrabijo gospodarski krogi vsako kritično priliko, da zahtevajo revizijo socialne zakonodaje. List pravi nadalje: »Hrvati so dobili svojo samostojno hrvatsko banovino, ki se mora gotovo boriti s početnimi težavami. Gotovo pa ni takšna situacija primerna za revizijo raznih socialnozaščitnih zakonov, ker je treba vse sile osredotočiti na najnujnejše in važnejše probleme. Gospodarske organizacije v hrvatski banovini so v posebnem memorandumu zahtevale revizijo zakona o obrtnih, uredbe o minimalnih mezdah, zakona o zaščiti delavcev in delavskem zavarovanju. Memorandum zahteva poslabšanje tega zavarovanja. Mnenja smo, da svoboda naroda brez krepke socialne zaščite ni nič vredna.«

Na ta izvajanja »Nove pravde« moramo pripomniti predvsem to, da so gospodarski krogi zahtevali revizijo socialne zakonodaje v prvi vrsti zato, da bi se to zavarovanje zboljšalo, da bi se boljše gospodarilo z denarjem in zranjšali režijski stroški. Revizija socialnega zavarovanja bi znižala socialne dajatve, ki neprestano rastejo kljub slabšemu gospodarskemu stanju dežele, hkrati pa naj bi dala več ugodnosti zavarovancem ko doslej. Zato je čisto napačno pisati o zahtevi po reviziji socialne zakonodaje kakor da bi izhajala ta zahteva iz želje, da se socialna zaščita sploh odpravi. Prav malo je taklo malo uidevni delodajalcev, ki bi kaj takšnega zahtevali, ker uidevni delodajalci so zadovoljni, da so z urejeno socialno zakonodajo njih nameščenci zavarovani za primer bolezni in onemoglosti in da ne pada to breme nanje. Znova ponavljamo, ne gre za odpravo socialne zaščite, temveč za njeno racionalnejšo izvedbo. Da pa je ta zahteva upravičena, je bilo dokazano že ponovno.

Prav nič ni čudno, če uporabljajo gospodarski krogi vsako priliko, da zahtevajo revizijo socialne zakonodaje. Čudno bi nasprotno bilo, če bi bili s sedanjim socialnim zavarovanjem zadovoljni, ko pa z njim niso zadovoljni niti zavarovanci sami.

Slovenski gospodarski krogi pa zahtevajo revizijo socialnega zavarovanja predvsem zato, da se izvede popolna decentralizacija tega zavarovanja. Prav nobenega utemeljenega razloga ni, da bi se sedanja centralizacija socialnega zavarovanja ohranila še naprej. Slovenija je dovolj velika, da more sama izvesti socialno zavarovanje. Še manj pa je treba, da bi se to zavarovanje podraževalo s centralizacijo. Centralizacija pomeni vedno tudi birokratizacijo, ki je pa pri socialnem zavarovanju še zlasti nepotrebna in draga.

Sedaj, ko se že preureja Jugoslavija iz centralistične ureditve v decentralistično, je naravno prišel tudi čas, da se izvede decentralizacija socialnega zavarovanja. Usodna napaka bi bila, če se ta prilika ne bi uporabila in če bi se pustilo, da bi se vsa uprava v državi decentralizirala, samo socialno zavarovanje bi ostalo centralistično. To bi bilo čisto nemogoče stanje in zato smo tudi trdno prepričani, da se bo sedaj decentralizacija socialnega zavarovanja tudi izvedla.

Če pa se izvede decentralizacija, potem naj se ta prilika uporabi tudi v to, da se zboljša socialno zavarovanje ter da se oprosti slehernega birokratizma ter da se vse njegovo poslovanje poenostavi. Hkrati pa se mora tudi poskrbeti, da bodo imeli tisti, ki vzdržujejo socialno zavarovanje, tudi odločujočo besedo pri socialnih institucijah in pri izvajanju socialnega zavarovanja. Trdno smo prepričani, da se bodo ugodne posledice te spremembe pokazale prav hitro. Z decentralizacijo socialnega za-

varovanja pa se bo moglo tudi socialno zavarovanje razširiti na stanovce, ki so danes še brez vsakega socialnega zavarovanja. Nobena težava ne bo, da se bo izvedlo socialno zavarovanje še za trgovce in obrtnike. Zaradi sedanje centralizacije soc. zavarovanja je skoraj nemogoče, da bi se dosegla uvedba socialnega zavarovanja trgovcev za vso državo, v sami Sloveniji pa se more to zavarovanje izvesti prav hitro.

Pa tudi iz finančnih razlogov mora Slovenija zahtevati samostojno socialno zavarovanje v Sloveniji. Kapital socialnega zavarovanja naj služi slovenskemu gospodarstvu, iz katerega je bil tudi vzlet.

Zahteva revizije socialne zakonodaje zaradi decentralizacije socialnega zavarovanja je zato nujno potrebna in zlasti danes nad vse aktualna. Težka napaka bi bila, če se ta zahteva ne bi postavila in zato je treba zahtevati tako v interesu zavarovancev ko delodajalcev, da se izvede decentralizacija socialnega zavarovanja čim prej.

Zahteve Feniksovih zavarovancev

V Zagrebu je bil prejšnji teden sestanek zavarovancev družbe Feniks. Na sestanku je bil po obširni razpravi izvoljen akcijski odbor, ki naj vodi nadaljnjo akcijo za rešitev tega vprašanja. Na sestanku je bila sprejeta naslednja resolucija, ki navaja vse zahteve zavarovancev in ki jo je izročil akcijski odbor trgovinskemu ministru dr. Andreju. Resolucija se glasi:

1. Ker je delo dosedanjega upravnega in nadzornega odbora za zavarovance neugodno, je potrebno, da se sedanji upravni in nadzorni odbor na podlagi čl. 4. in 5. uredbe o Jugoslovanskem Feniksu odstavita in takoj imenujeta nov upravni in nov nadzorni odbor, v katerem naj bodo v prvi vrsti zavarovanci in potrebno število zavarovalnih strokovnjakov.

2. Ker je pokazalo triletno delo Jugoslovanskega Feniksa v Beogradu popoln neuspeh, zahtevamo brezpogojno, da se sedež te družbe takoj prenese v Zagreb, to tem bolj, ker je večina zavarovancev iz ozemlja banovine Hrvatske.

3. Ker sedanji Feniks ne dela nič drugega, kakor da pobira premije, ki jih zavarovanci še plačujejo ter likvidira samo one police, ki so dospete ali če je nastopil smrtni primer, zastduje, da ima ves današnji Feniks samo urad za inkaso ter da se zato takoj reducira vse uradništvo, zlasti pa vsi ravnatelji ter da se obdrže samo najpotrebnejši uradniki, posle ravnatelja, ki so itak minimalni, pa

naj prevzame kateri član upravnega odbora.

4. Ker je z uredbo po čl. 10/6 priznано zavarovancem, da morejo po 1. januarju 1938 dobivati posojila na police ter da mora te na zahtevo zavarovancev družba odkupovati, je potrebno, da se ta obveznost družbe nikdar več ne odloži.

5. Ker so zavarovanci popolnoma neinformirani o stanju Feniksa, je potrebno, da se takoj objavijo bilance za pretekla leta.

6. Ker se sedanji upravni in nadzorni odbor Feniksa ter odbor bivšega Feniksa niso ravnali po zakonskih določilih, se morajo takoj poklicati na odgovornost.

7. Nadalje je potrebno, da novi upravni odbor v soglasju z nadzornim odborom natančno prouči sedanje stanje Feniksa in ugotovi njegovo dejansko premoženje ter da se korigira odstotek izplačila vrednosti polic, ki je predviden v čl. 10., da bi zavarovanci že enkrat vedeli, koliko so vredne njih police.

8. Ker ni pravično, da enako izglablajo gospodarsko slabejši zavarovanci ko gospodarsko močnejši, je potrebno, da se pri določevanju vrednosti polic prizna policam do 10.000 zavarovane vsote polna vrednost.

9. Končno je potrebno, da novi upravni odbor v najkrajšem času predloži ministru za trgovino likvidacijo sedanjega Feniksa ter da predloži v odobritev končni do-

Nova torpedovka »Ljubljana«

V soboto ob 11. dopoldne je zaplapolala na novi veliki torpedovki »Ljubljana« vojna zastava, ki jo je poklonila mestna občina ljubljanska. Pred to slavnostjo je bil slovesen prevzem torpedovke od ladjedelnice. Komandanti namreč najprej ugotove, da je ladja popolnoma gotova in pripravljena za borbo in šele nato se prvič dvigne na ladji vojna zastava.

Slovesnosti izročitve zastave se je udeležilo poleg kontreadmirala Marjaševića in delegacije Ljubljane z županom dr. Adlešičem na čelu, še veliko število drugih odličnih gostov, zlasti mornariških oficirjev. Župan dr. Adlešič je v svojem nagovoru opomnil mornarje, da sprejmejo zastavo z junjsko prisego, da jo bodo vedno branili kot najsvetlejši znak vojne mornarice. »Če bi usoda hotela, da stopimo v borbo za pravice in veličino Jugoslavije, moramo biti pripravljeni, da se bomo branili kot zmaj, ki je v grbu Ljubljane. Najplava »Ljubljana« skupno z velikima torpedovkama »Zagreb« in »Beograd« v čast kr. mornarice in v veliko bodočnost naše kraljevine!«

Kontreadmiral Marjašević je naglasil v svojem govoru, da naj grb stare Ljubljane, neustrašni zmaj, vedno spominja mornarje, da je Ljubljana trdnjava jugoslovanstva na severozapadu naše kraljevine. To ponosno in hrabro mesto pričakuje od nove ladje in njene posadke, da bo vedno izpolnila svojo dolžnost v zadovoljstvo svojega vrhovnega poveljnika.

Nato je zaplapolala zastava na vojni ladji »Ljubljani«, godba pa je odigrala državno himno.

Državni dohodki padli

Po uradnih podatkih finančnega ministrstva so znašali državni dohodki od 1. aprila do 31. avgusta 4.944,9 milijona din so za 449,7 milij. din manjši, kakor pa so bili proračunani. Vsi državni izdatki pa so znašali v istem času 4.626,6 milijona din, kar pomeni, da je ostalo na koncu avgusta neizkoriščenih kreditov za 765,9 milijonov din. Če pa se primerjajo doseženi dohodki s storjenimi izdatki, se vidi, da so bili dohodki za 316,2 milijona din večji.

Iz neklirinskih držav uvoženo blago se ne sme izvoziti

Devizna direkcija je na podlagi sklepa deviznega odbora pri Narodni banki izdala pojasnilo o prepovedi izvoza blaga, ki se je uvozilo iz neklirinskih držav. Po tem pojasnilu se iz neklirinskih držav uvoženo blago ne sme pod nobenim pogojem zopet izvoziti iz naše države.

Konkurzi - poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju zapuščine po pok. Andreju Knezu iz Viča. Poravnalni sodnik dr. Štrukelj, poravnalni upravnik odvetnik dr. Korun. Narok za sklepanje poravnave dne 14. novembra ob 11. Rok za oglasitev do 25. oktobra.

Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o premoženju posestnika in gostilničarja Andreja Kneza v Švici 22. Poravnalni sodnik dr. Štrukelj, poravnalni upravnik odvetnik dr. Juro Adlešič. Narok za sklepanje poravnave dne 14. novembra ob 11. Rok za oglasitev do 25. oktobra.

V zadevi trgovca Franca Berganta se določa narok za sklepanje o prisilni poravnavi na dan 20. oktobra ob 9.

Potrdjuje se poravnava, ki jo je sklenila trgovka Elza Zabret v Stražišču s svojimi upniki.

Poravnalni narok v poravnalni stvari Franceta Uršiča, mizarškega mojstra v Ljubljani se preloži od 3. na 18. oktobra ob 9.

Zaščita vojnih vpoklicancev

Oficialni komentar k novim uredbam

Predsedništvo vlade je izdalo ob izdaji uredbe o odložitvi izvršb proti osebam, ki so vpoklicane na orožne vaje ter uredbe o odložitvi plačevanja najemnin, ki jih dolgujejo vpoklicanci, naslednji ekspozé:

Položaj oseb, ki so bili zaradi zadnjih mednarodnih dogodkov vpoklicani na vojaško službo, je bil predmet posebne pažnje vlade Cvetković-dr. Maček. Po izdaji uredbe o podpori rodbinam vpoklicancev, ki naj bi pomagala rodbinam vpoklicancev, so bili sedaj storjeni novi koraki za olajšanje njih položaja.

Zaradi posebnega položaja, v katerem so vpoklicanci, je smatrala vlada, da se jim mora pomagati v dvojnem oziru. Te osebe morejo biti zlasti zadeti kot dolžniki, proti katerim se more predlagati izvršba ter kot najemniki stanovanj in poslovnih prostorov.

Izdana uredba o odložitvi izvršb proti osebam, ki so bile vpoklicane na vojaško službo, naj odpravi neugodne posledice, ki bi mogle nastati, ker vpoklicanci niso mogli zadostiti svojim obveznostim baš zato, ker so bili vpoklicani na vojaško službo ter morali opustiti svoje redno delo, ki jim je bilo edini vir dohodkov. Čl. 1. uredbe zato predpisuje, da se ne more voditi izvršba proti osebam v času, ko so na vojaški službi ter niti še 30 dni potem, ko se odpuste iz vojaške službe, bodisi da gre za izplačilo denarnih terjatev ali zaradi izpraznitve porabnega predmeta ali predaje stanovanja, lokala, zemlje itd. Istočasno se morajo po čl. 3. te uredbe začeti izvršbe odložiti, če se zve, da je oni, proti kateremu je izvršba odrejena, vpoklican na vojaško službo. Od uporabe predpisov o odložitvi izvršb pa se izvzemajo nekatere terjatve, ki zahtevajo po svojem značaju posebno upoštevanje, kakor terjatve delojemalcev iz službenega razmerja, terjatve za vzdrževanje ter terjatve trgovcev in obrtnikov za dobavljeno blago ali izvršene posle v vrednosti nad 1000 din. Važna je tudi določba, da so izvzete od odložitve terjatve onih upnikov, ki so v slabih premoženjskih razmerah pod pogojem, da se dohodki njih niso zmanjšali zaradi vpoklica v vojaško službo.

Uredba o odložitvi plačil plačevanja najemnine osebam, ki so vpoklicane na vojaško službo, določa, da se ne more zahtevati plačilo dotedaj dolžne stanarine, a tudi ne stanarine, ki bo šele dospela, dokler so te osebe v vojaški službi in še tri mesece po odpustu iz vojske. To ne velja samo za stanovanjske prostore, temveč tudi za poslovne prostore, v katerih je moral najemnik zaradi vpoklica v vojaško službo zmanjšati ali celo ustaviti svoje delo. Ne morejo pa se poslužiti te uredbe osebe, katerih dohodki se zaradi vpoklica v vojaško službo niso zmanjšali. Zaščita se daje z uredbo socialno slabjšim najemnikom ne samo zato, ker so bili vpoklicani na vojaško službo, temveč tudi zato, ker so prišle te osebe zaradi obnega interesa v slabši položaj, v kakršnem so bile pred vpoklicem v vojaško službo.

Odlog plačevanja stanarine ima za posledico, da se v bodoče ne

more pričeti postopek pri sodišču niti pri drugih oblasteh za plačevanje stanarine v času, ki je določen v čl. 1. uredbe, vsi začetni postopki pa se do predpisane roka pretrgajo. Važna je določba čl. 4. uredbe, po kateri more zakupnik po poteku zaščitnega roka zahtevati od najemnika poleg red-

ne stanarine še 50 % njenega zneska za odplačilo najemnine, katere plačilo je bilo odloženo. To pomeni, da se more poleg redne najemnine zahtevati še 50 % najemnine, ki v smislu dogovora dosepeva po poteku določenega roka, ne pa vsega zneska dolžne najemnine.

Uredba o odložitvi izvršbe proti vojnim vpoklicancem

V »Službenih novinah« je bila objavljena naslednja uredba:

Na podlagi § 113. finančnega zakona za l. 1939./40. je predpisal ministrski svet na predlog pravosodnega ministra naslednjo uredbo o odložitvi izvršb osebam v vojaški službi:

§ 1. Proti osebam, poklicanim na vojaško službo, razen na službo v stalnem kadru, se ne more, dokler so v vojni službi in 30 dni po odpustu iz te službe dovoliti niti izvesti nikakoli izvršba zaradi izterjave denarnih terjatev, ki temelje na zasebno pravnih poslih ali zaradi dosege drugih izvršb po §§ 307. in 308. zakona o izvršbah ali zaradi izpraznitve ali izročitve porabnega predmeta.

Če sodišče ne ve, da se nahaja v vojni službi oni, proti kateremu je v toku izvršba, se mora ta postopek ustaviti, vsi že storjeni ukrepi pa ukiniti, kakor hitro se ugotovi, da je ta oseba v vojni službi.

Kot dokaz, da je oseba na vojni službi, služijo potrdila pristojnih vojaških, policijskih in občinskih oblasti, ki bodo sodišču dostavljena ali ki jih dotična oseba sama dostavi.

§ 2. Začeta izvršna postopanja pred uveljavljenjem te uredbe se po uradni dolžnosti odlagajo na čas, ki je določen v prejšnjem členu.

Sodišče izda sklep o odložitvi izvršbe, ko mu oni, proti kateremu je v toku izvršba, sporoči, da je na vojaški službi ali če se

to izve na drug način. Izvršilni organ mora sodišču javiti, če to zve pri izvrševanju izvršbe.

Sodišče mora, če bi bilo to potrebno, po uradni dolžnosti to okoliščino preiskati.

Predpis tega člena se ne uporablja za primer, če je prisilna dražba nepremičnin ali premičnin pravnoveljavno izvedena.

Izvršilno sodišče mora ukiniti izvedeno transferacijo premičnin, ko to predlaga izvršenec, njegova žena ali najbližji sorodnik. Stroške te ukinitve nosi predlagatelj.

§ 3. Od predpisov te uredbe se izvzemajo:

1. terjatve delojemalcev vseh vrst, ki izvirajo iz službenega razmerja,
2. terjatve za vzdrževanje,
3. blagovni dolгови in dolгови za živila, ki presegaajo znesek tisoč dinarjev,
4. terjatve obrtnikov, ki presegaajo znesek 1000 din.

Brez ozira na vrsto in višino se izvzemajo terjatve onih upnikov, ki so v slabih premoženjskih razmerah kakor izvršenec, če se dohodki njegovi niso zmanjšali zaradi vpoklica v vojaško službo. O tem odloči na predlog upnika pristojno izvršilno sodišče. Če je bivališče osebe, proti kateri se predlaga izvršba, neznan ali se ji iz drugih razlogov ne more dostaviti, imenuje sodišče na predlog predlagatelja izvršbe oskrbnika, in sicer v prvi vrsti ženo osebe, proti kateri se predlaga izvršba.

Uredba o odložitvi plačila najemnin

Ministrski svet je nadalje izdal uredbo o odložitvi plačila najemnine, ki jo dolgujejo osebe, poklicane na vojaško službo. Uredba se glasi:

§ 1. Od oseb poklicanih na vojaško dolžnost za najmanj 15 dni, razen službe v stalnem kadru, se ne more, dokler so na tej dolžnosti ter tri mesece po odpustu iz vojske zahtevati izplačilo dolžnih najemnin za stanovanje, ki ga imajo v najemu ter tudi ne najemnin, katerih izplačilo dospeva v času, ko so na vojaški službi.

To velja tudi za najemnine za poslovne prostore, če je moral najemnik zaradi vpoklica na vojaško službo ustaviti svoj obrat ali če se je zaradi tega njegov obrat znatno zmanjšal.

Če najemnik ni poklican na vojaško službo, pač pa oseba, ki se je pretežno bavila za vzdrževanje najemnika, se od najemnika ne more zahtevati, da plača dolžno najemnino kakor tudi ne one, katere rok plačila dospeva v času bi-

vanya na vojaški službi osebe, ki se je pretežno bavila za njegovo vzdrževanje.

§ 2. Vsi postopki, začetni pred uveljavljenjem te uredbe zaradi izterjave najemnin, katerih izplačilo je odloženo s to uredbo, se prekinajo (§ 227. zakona o sodnem postopku v civilnih zadevah), novi pa se ne morejo začeti v času, ki je določen v čl. 1. te uredbe.

§ 3. Predpisi te uredbe se ne uporabljajo za one najemnike, katerih dohodki se niso zmanjšali zaradi njih vpoklica na vojaško službo.

§ 4. Po poteku časa, določenega v čl. 1. te uredbe more zahtevati zakupodajalec od najemnika izplačilo najemnine, katere rok dosepeva po tem času. Poleg redne najemnine more zahtevati, da se mu plača še 50 % njenega zneska kot plačilo dolžnih najemnin, katerih plačilo je bilo odloženo po čl. 1. te uredbe.

Politične vesti

Na jugoslovansko pobudo so se odnošaji med Madžarsko in Romunijo zelo zboljšali. V kratkem se sestanejo madžarski, jugoslovanski in romunski zun. ministri, nakar bo po italijanskih vesteh sklenjena prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Madžarsko, nato pa še med Madžarsko in Romunijo. Romunija je baje tudi pripravljena odstopiti del Dobruđe Bolgarski. S tem bi nastal močan blok srednje-evropskih držav, ki bi se naslonil na nevtralnito italijansko politiko.

Romunska in madžarska vlada

sta se sporazumeli, da umakneta s svoje skupne meje vse čete, ki so bile tam koncentrirane letošnjo spomlad. V obmejnih pokrajinah bodo v bodoče samo normalne garnizije.

Romunska vlada je sprejela vse zahteve, ki jih je predložila ukrajinska narodna manjšina v Romuniji.

Sofijski »Slovo« poziva male države, da se združijo, ker bodo riat način močan činitelj miru, dočim vsaka država za sebe ne more obvladati sedanjih dogodkov.

Turški listi pišejo, da so sovjeti zopet sprejeli glede Balkana staro rusko predvojno politiko. Interesne sfere na Balkanu so med Italijo, Nemčijo in Rusijo razdeljene. Turški listi nadalje poročajo, da ni

nobene nevarnosti, da bi Nemčija nasilno nastopila proti nevtralnim državam. Turški listi so nadalje prepričani, da ne bo priskočila na Rusijo in ne Turčija Nemčiji na pomoč. Glede sovjetske propagande so turški listi optimistični, ker da je Rusija iz svoje sedanje politike popolnoma izločila ideološka gesla.

Turška vlada je naročila zun. ministru Saradžoglu, da ne sme skleniti s Sovjetsko unijo nobenega pakta, ki bi bil v nasprotju z obveznostmi Turčije do Vel. Britanije in Francije.

V petek popoldne je imel Hitler v nemškem parlamentu svoj že pred enim tednom napovedani govor. V njem je najprej govoril o polomu Poljske ter naglasil, da je bila država s 36 milijoni ljudi in 50 divizij premagana že v 8 dneh, popolnoma srta pa v enem mesecu kljub hrabrosti poljskega vojske. Govoril je nadalje o odlikah nemške vojske ter navedel, da so znašale vse izgube le 10.572 mrtvih in 30.322 ranjenih ter 3400 pogreanih vojakov, ki so jih najbrže Poljaki pobili. Skoraj 700.000 poljskih ujetnikov maršira sedaj v Nemčijo. Hitler je nato govoril o vzrokih vojne. Poljaki so nemško manjšino tiranizirali, zaščita demokratičnih držav pa jim je dajala pogum za odpor proti Nemčiji.

Hitler je nato govoril o odnošajih Nemčije do drugih držav. Odkar je Stalin na vladi, ni ovire za prijateljsko sodelovanje obeh držav. Rusija ostane boljševiška, Nemčija pa nar. socialistična. Da se za vedno preprečijo spori med narodi, bo treba nar. manjšine preseliti. Z baltskimi državami je sklenila Nemčija nenapadalne pakete ter ima v njih le gospodarske interese. Nobenih konfliktov nima Nemčija s skandinavskimi državami, katerim je ponudila nenapadalne pakete. Z Nizozemsko je živela Nemčija vedno v prijateljstvu, glede Belgije se je Hitler odrekel vsaki reviziji, Švica ni imela nikdar razloga, da dvomi o nemški lojalnosti, Jugoslaviji pa je sporočil, da so meje nespremenljive in mi živimo z njo v prijateljskih in gospodarskih odnošajih. Tudi meja z Madžarsko je nedotakljiva, Slovaki smo priznali njeno samostojnost. Z ducejem se je soglasil o nespremenljivosti italijanskih mej. Od nasprotinika v sbeovni vojni so postali Italijani priscrni prijatelji.

Nato je Hitler govoril o Franciji in Angliji ter precej na široko podarjal, da nima do teh držav nobenih zahtev. Versajškega miru ni mogel priznati, ker ga on tudi ni podpisal. Naj pisarijo razni pisuni o njem kar koli, njegov prestiž je tako velik, da more predlagati mir. Seveda pa versajška Poljska ne more nikdar več vstati. Če se njegov predlog odkloni, se bo pač vojna nadaljevala in zadnja posledica vojne bo, da bosta Francija in Nemčija zopet imeli mejo, ki pa bo delila nepregledne grobove in razvaline. Sposobnosti demokratičnih držav, da odpravijo nered, niso dokazane, kakor kaže Palestina. Nasprotno pa je Nemčija na Češko-Moravskem dokazala, da so odnošaji med Nemci in Čehi vedno bolj tesni.

Cilji nemške vlade so: ustvaritev zgodovinske in narodnostne meje rajha, ureditev življenjskega prostora manjšin v Evropi, ureditev židovskega in gospodarskih vprašanj, jamstvo za novo ureditev, da Poljska ne bo več leglo intrig proti Nemčiji in Rusiji. Versaja ni več. Nemčija zahteva nazaj svoje kolonije, toda ne ultimativno. Gospodarstvo Evrope naj se poži, ustvariti je treba pogoje za zajemno varnost miroljubnih narodov. Sedanje stanje na zapadu pa je nezno. Naj Churchill misli, da bo Anglija zmagala, on, Hitler, ne dvomi o zmagi Nemčije. Ko je še Göring izjavil, da je ves nemški narod za Hitlerja in da bo izpolnil vsako njegovo povelje, je bila seja rajhstaga zaključena.

Italijanski listi poročajo, da sta francoski in britanski veleposlanik obiskala ital. zun. ministra Ciana ter mu po nalogu svojih vlad izjavila, da ni nobenega upanja za uspeh nemške mirovne ponudbe, če se ne upoštevaajo vojni cilji Francije in Vel. Britanije.

Posebno pozornost je vzbudila Hitlerjeva izjava o rešitvi manjšinskega vprašanja s preselitvijo manjšin, kakor je bilo to urejeno v Južni Tirolski med Italijo in Nemčijo. Baje se ta pasus Hitlerjevega govora nanaša zlasti na Poljsko in Jugoslavijo, a tudi na Madžarsko in Romunijo. Pobudo za to preseljevanje manjšin je dal sporazum med Nemčijo in Rusijo, po katerem se izseli iz Rusije v Nemčijo okoli 250.000 Nemcev, ki so se pred desetletji naselili v Rusiji. Podrobnosti, kako je zamišljeno vse to preseljevanje, pa ni mogoče izvedeti.

Min. predsednik Chamberlain bo odgovoril na Hitlerjev govor v sredo, ko običajno podaja svoje poročilo o politični situaciji.

Denarstvo

Uredba o zlati podlogi Narodne banke

V »Službenih novinah« je bila objavljena uredba o obračunavanju zlate podloge Narodne banke, ki se glasi:

§ 1. Narodna banka se pooblašča, da pri izračunavanju svojih obveznosti na pokaz in zaradi ohranitve predpisanega odstotnega kritija po čl. 1. uredbi o likvidaciji revolucij-kreditov z dne 15. januarja 1935. obračunava v bodoče podlogo (zlatu in zlate devize) na podlagi dejanske vrednosti zlata in deviz.

§ 2. Ta uredba stopi v veljavo z njeno objavo v »Službenih novinah«, (kar se je že zgodilo).

Narodna banka je dosedaj izkazovala vrednost svojega zlata po ceni 37.736 din za kg, dočim je danes dejanska vrednost zlata okrog 61.700 din za kg. Vrednost podloge Narodne banke je torej za približno 1200 milijonov din večja, kakor pa je izkazana v izkazih Narodne banke. Posledica novega obračunavanja zlate podloge Narodne banke bo, da se bo zlatu kritje banke povečalo od 25,02% na približno 32 odstotkov. Po uredbi iz 1. 1935. bi moralo znašati kritje najmanj 25% in je torej sedaj kritje že skoraj padlo na to minimalno mero.

Padanje tečajev ustavljeno

Tečaji drž. vrednostnih papirjev so pretekli teden padali še nadalje in je vojna škoda izgubila vsak dan po dve točki. Vzrok padanju je bil v neintervenciji javne roke. Posebno so padli tečaji Blairovih obveznic, za katere javna roka sploh ni intervenirala. Proti koncu tedna pa je javna roka zopet začela kupovati in padanje tečajev je bilo s tem ustavljeno. Vendar pa se večina papirjev še ni mogla popolnoma popraviti, kakor kažejo naslednje številke.

	29. 9.	6. 10.
2 1/2 % vojna škoda	387'50	385'—
7 % investicijsko	91'—	92'—
4 % agrarne	53'—	53'—
6 % begluške	66'—	60'50
6 % dalmatinske agr.	64'50	57'50
6 % gozdne	64'—	55'—
7 % Blair	82'—	73'—
8 % Blair	85'—	81'—
7 % Seligman	97'—	97'—
7 % stabilizacijsko	91'—	92'—

Rentabilnost državnih papirjev se je znova dvignila. Najvišjo rentabilnost so dosegle gozdne obveznice z 10'80%, nato 6% dalmatinske agrarne z 10'40%, 8% Blair z 9'88% in 7% Blair z 9'59%.

Delnice Narodne banke so nazadovale od 6.850 na 6.800, delnice PAB pa od 177 na 174 din.

Na svobodnem trgu je napredoval tečaj angl. funta za 1'67 točke na 222'28. Dolar je bil po 55'00, Curih po 1236'30, Pariz 125'97, Bruselj 922'52 in Amsterdam po 2930'03.

Klirinška marka je bila ta teden po 14'30 din, sklenjena je bila tudi ena terminska kupčija po 14'20. Grški boni so nazadovale od 33'25 na 31'50.

Devizni promet je znašal na ljubljanski borzi pretekli teden 8'36 milijona dinarjev proti 9'4 milijona dinarjev v prejšnjem tednu. Zagrebška borza je imela deviznega prometa za 18, beograjska pa za 25 milijonov din.

Italijanska vlada je izdala dva nova davčna zakona. S prvim se uvaža davek na kapital v višini pol odstotka. Davek se plačuje samo od kapitala nad 10.000 lir. Z drugim zakonom se uvaža 2% davek od prometa.

Grška vlada je uvedla posebne davke na luksuzne predmete. Poleg tega bo vlada uvedla poseben davek na dobičke, ki so bili doseženi zaradi nenadne huse na mednarodnih trgih.

Anglija in Francija še nista izplačali Poljski dovoljenega posojila. Sedaj bo to posojilo izplačano

Zasluge Mestne hranilnice ljublanske

Iz govora predsednika Josipa Bahovca

Z ustanovitvijo Mestne hranilnice ljubljanske se je začela emancipacija našega narodnega gospodarstva in vseh 50 let, odkar deluje MHL, je bila ta njena krepka opora. Zato je tudi 50letni jubilej MHL dogodek, ki zasluži, da mu zlasti naša gospodarska javnost posveti vso pažnjo. Zato je tudi naš list obširno poročal o delu MHL in zato danes to svoje poročilo dopolnjujemo še z nekaterimi podatki, ki jih je navedel predsednik MHL Josip Bahovec. Zlasti pa navajamo oni del njegovega govora, ko omenja, kaj je vse storila MHL za naše gospodarstvo, za naše občine, za naš gospodarski, kulturni in socialni napredek.

MHL je že dolgo vrsto let naš največji denarni zavod. Že l. 1914. so dosegle vloge v njej, preračunane na današnji dinarsko valuto, nad pol milijarde din. Kako se je uporabil ta denar? O tem je navajal predsednik Josip Bahovec v svojem govoru med drugim:

Samo v mestu Ljubljani je MHL v svojih 50. letih podelila okrog 2.000, v podeželju pa prilično polovico toliko hipotekarnih posojil, ki so bila v večini primerov porabljena za zidavo novih in zboljšanje starih poslopij, kar vse je poživilo gradbeno delavnost, v Ljubljani pa v veliki meri pripomoglo k odpravi stanovanjske bede.

Hranilnica sama je zgradila monumentalno palačo v Prešernovi ulici in štirinadstropno stanovanjsko hišo v Dalmatinovi ulici ter kupila veliko stanovanjsko hišo na vogalu Miklošičeve in Pražakove ulice in Filipov dvorec.

Za širjenje tujkega prometa je MHL finančno sodelovala pri gradnji in adaptacijah hotelov, zdraviliških domov in kopališč na Bledu, v Bohinju, Rog. Slatini, v Laškem, Dobrni itd.

Slov. plan. društvu je hranilnica s posojili omogočila prevzem raznih planinskih hotelov, koč in zavetišč od nemškega plan. društva, nadalje pa je tudi omogočila postavitev več novih in popravilo starih planinskih domov in hotelov.

Raznim občinam in drugim javnim ustanovam v Sloveniji je hranilnica izplačala 320 posojil, v na današnje valuto preračunani skupni višini 127.000.000 dinarjev. S temi posojili se je zgradilo 142 šol, 8 cerkva, 5 elektrarn, 4 bolnice, 7 ubožnic, 33 vodovodov in vodnjakov, 5 sodnih in uradnih poslopij, 23 mostov, 6 gasilskih domov, 28 cest, 41 občinskih stanovanjskih hiš, 27 občinskih uradnih poslopij itd.

Mestni občini ljubljanski je hranilnica po znižani obrestni meri posodila vsega nad 125.000.000 dinarjev, s katerimi se je zgradilo v sami Ljubljani: 16 velikih stanovanjskih hiš, veliko število manjših hiš v kolonijah, poslopje Mestnega dohodarstvenega urada, šola pri sv. Jakobu in na Prulah, Delavska zbornica in ljudsko kopališče na Ljubljani. Nadalje se je s temi posojili celoma ali deloma izvedla: regulacija Ljubljaniče, tlakovanje in asfaltiranje ulic, cest in trgov ter razširjenje omrežja elektr. cestne železnice. Uredile so se mestna klavnica in hladilnica, mestna elektrarna in plinarna ter se opremila gasilska in reševalna postaja.

Veliko je bilo gospodarsko delo, ki ga je opravila doslej hranilnica za Slovenijo. Pri gospodarskem in gradbenem razvoju samega mesta Ljubljane pa ima naša hranilnica tako velik delež, da si danes niti

poljski vladi v Parizu, in sicer bo izplačala Angliji 5, Franciji pa 6 milijonov funtov (okoli 1320 milijonov dinarjev).

predstavljati ne moremo, kako bi danes Ljubljana izgledala, če bi ne bilo MHL, njenih vlog in njenih posojil.

Če upoštevamo, da našemu gospodarstvu niso prišli v prid samo sto in sto milijoni, ki jih je hranilnica s posojili neposredno dala v slovenski gospodarski proces, ampak da so ti milijoni sprožili in spravili v gospodarsko delovanje vse naše obrti, trgovine, tovarne itd. ter omogočili vedno nove službe prav vsem stanovom, potem lahko trdimo, da je postala MHL velikanski pogonski motor v stroju slovenskega narodnega gospodarstva.

MHL pa je mnogo koristila tudi trgovcem in obrtnikom, in sicer zlasti s svojim Kreditnim društvom, ki uspešno deluje že nad 30 let in ki ima v svoje gospodarske namene od hranilnice na razpolago glavnico okroglih 9.000.000 dinarjev.

Iz doseženih dobičkov si je MHL — navzlic ogromnim odpisom vseh vojnih in nekaterih drugih posojil — vendarle ustvarila lepo poslovno rezervo nad 20.000.000 dinarjev ter pokojninski sklad 8 milijonov 500.000 dinarjev.

Nadalje je MHL iz doseženih dobičkov že pred vojno izdatno pod-

pirala tudi slovensko kulturo in samo v zadnjih letih žrtvovala v te namene skoraj 1.000.000 din.

V poslednjih 5 letih je izplačala hranilnica za razne prosvetne, verske, socialne in športne podpore 2.300.000 dinarjev, odpisala pa je v iste namene 2.000.000 dinarjev. Za zgradbo nove Mestne ubožnice je hranilnica 1931. leta naklonila znesek 5.000.000 dinarjev, nadaljnjih 5.000.000 dinarjev pa je hranilnica določila v isti namen sedaj ob svoji 50letnici.

Z vsem tem naštevanjem seveda še dolgo ni izčrpana vrsta podpor, ki so že davno pozabljene in se gajo v predvojno dobo. Vendar za dostujejo že samo našete naklonitve, da MHL uvrstimo med največje slovenske kulturne in humanitarne mecene. To svojo zvišeno nalogo mecenstva pa bo MHL seveda lahko vršila v še veliko izdatnejši meri tedaj, ko bo njen rezervni sklad dosegel v pravih predvideno višino 10% vseh njenih vlog.

Te številke in te navedbe pač zadosti zgovorno dokazujejo, kako velike so zaslugе MHL za naš narodni in gospodarski razvoj in da moremo po pravi praznovati njen jubilej s ponosom.

Agrarna reforma na Madžarskem

Tretji poskus rešitve tega vprašanja

Prihod sovjetskih čet na madžarsko mejo je pokrenil tudi znova vprašanje agrarne reforme na Madžarskem. Tako je bil te dni objavljen nov načrt za izvedbo agrarne reforme, ki naj bi dal madžarskemu kmetu nekaj veleposestniške zemlje. To je že tretji načrt po vojni. Prvič je sprejel madžarski parlament leta 1920. pod vlado sedanjega ministrskega predsednika grofa Telekija zakon o agrarni reformi. Zakon bi moral izvesti vlada grofa Bethlena, ki je bila deset let na krmilu. S tem zakonom je bilo razdeljenih okoli 1 milijon katastralnih johov (en katastralni joh = 0,575 ha), t. j. približno ena šestina vse veleposestniške zemlje. Po tej reformi je prišlo 700.000 ljudi, z njih družinami celo nad 2 milijona ljudi do svoje zemlje.

Napaka te reforme je bila v tem, ker je bila zemlja razdeljena med preveč ljudi ter so s tem nastala pritlikava posestva, ki so merila 1 do 2 katastralna joha in ki so bila popolnoma nerentabilna. Novi kmetje so bili bajtarji, ki niso imeli dovolj za življenje. Za finansiranje te reforme je najela vlada pri švedskem vžigalnim trustu posojilo v višini 36 milijonov dolarjev. Novi lastniki pa so anuitete slabo plačevali in zato se je moralo anuitetno breme naseljencev bistveno znižati.

Drugič je poskušala rešiti vprašanje agrarne reforme vlada Gömbösa l. 1936. Podvrgla je agrarni reformi fideikomise, ki so bili tedaj nedeljivi ter vsa posestva, ki so merila več ko 3000 katastralnih johov, (za po vojni pridobljena veleposestva pa je bila ta meja znižana na 1000 katastralnih johov). Zaradi pomanjkanja večjih finančnih sredstev je bila ta reforma izračunana na 25 let, veljala pa bi okoli 75 milijonov pengov. Z njo bi se razdelilo okoli 300.000 katastralnih johov, toda ne več v pritlikava posestva, temveč v srednja. Ta druga agrarna reforma je bila zamišljena preveč previdno, njena izvedba pa je bila predolgotrajna, da bi mogla zadovoljiti zainteresirane kroge.

Sedanji tretji načrt skuša premostiti finančne težave s tem, da ustvarja sistem malih zakupov. Veleposestniki, ki morajo oddati zemljo, ne bodo torej razlaščeni, temveč so samo zavezani, da oddajo svojo zemljo v male zakupke. Sami pa ne stopijo v nobeno pravno razmerje z zakupniki, temveč stopi med nje in zakupnike poldržavna ustanova Državni zemljiški kreditni zavod. Po poteku določene dobe (po desetih letih), in sicer pri posestvih izpod 1000 katastralnih johov, je lastnik upravičen, da zahteva od države prevzem v zakup oddanega posestva. Na drugi strani pa imajo tudi zakupniki pravico, da si pridobe zakupljeno zemljo kot lastnino.

Dolžnost oddaje zakupa velja za vsa posestva z nad 500 katastralnimi johi, začenja pa se že pri 300 katastralnih johih za posestva, ki so last delniških družb, juridičnih oseb in državnih ustanov ter oseb, ki brez razloga žive v tujini. Za slednje pa velja načelo reciprocitete z državami, v katerih žive. Posestva, ki so last židov, pridejo pod to agrarno reformo brez ozira na njih velikost v celoti. Za druga posestva pa velja, da se mora oddati v zakup od veleposestev do 500 katastralnih johov samo 20 odstotkov, onih, ki so last delniških družb pa 30 odstotkov. To pa velja samo za posestva do 1500 kat. johov. Pri večjih posestvih je uvedena progresivna dolžnost oddaje v zakup, in sicer:

- od prvih 500 kat. johov nič,
- za posestva od 500 do 1500 kat. johov 20%,
- za posestva od 1500 do 4000 kat. johov 40%,
- za posestva od 4000 do 10.000 kat. johov 60% in
- za posestva z nad 10.000 kat. johi do 80%.

Če ima lastnik veleposestva več otrok, ali če zaposluje posebno veliko število kmetijskih delavcev, se določi odstotek zemlje, ki se mora oddati v zakup, nižje. Računajo, da bi s to reformo prišlo za agrarno reformo v poštev okoli poldruga milijona kat. johov, od česar bi odpadlo na židovska ve-

Mogočna zdravilna moč narave

se še posebno izraža v naravnih
ROGAŠKI SLATINI

leposestva okoli pol milijona kat. johov. Od ostalega 1 milijona kat. johov odpade večina na posestva z nad 1500 kat. johi zemlje. Če bi se izvedla ta agrarna reforma, bi padla velikost veleposestniške zemlje od 5 na 4 milijone kat. johov pri celotni površini obdelane zemlje na Madžarskem v višini približno 16 milijonov katastralnih johov. V bodoče bi torej pripadala veleposestnikom na Madžarskem samo še ena četrtina zemlje.

Zakonski načrt omejuje tudi v bodoče nakupe zemlje po juridičnih osebah, tujcih in raznih ustanovah. Za tujece pa velja tudi v tem primeru načelo reciprocitete.

Dobave - licitacije

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 14. oktobra ponudbe za dobavo peska za čiščenje in formiranje, jeklene žice za kape, jadrenine, merlina, platna, platnene vrvice; 17. okt. za olja za stroje, galoš, zračnega kompresorja, bombažnega platna, raznih zastav za čolne in hiše; 18. oktobra papirnate lepenke, medenih očie, železnih škopcev, vijakov, okovja, raznih stekel, steklenih cilindrov, borovih drogov za jambore; 23. oktobra hrastovih desk, brestovega ali murovega lesa, steklenic za kislik in specialnih ventilov, kokosove preproge, belega organdina, merlina, sukanca, raznih žebeljev, bakrenih ploščic za čolne, verig i. dr.

Mornarska izvidniška komanda v Šibeniku sprejema do 15. oktobra ponudbe za dobavo raznega grobmornarskega materiala; 24. oktobra platna za zastave in šotore, vreč iz jute ali konoplje; 27. oktobra raznih peči; 29. oktobra instalacijskega materiala.

Pomorsko zrakoplovna šola v Divuljah sprejema do 20. oktobra ponudbe za dobavo ploščatega in okroglega železa, koksa za kovačnico, salmijaka v prahu, orodnega jekla, raznih zakovic, držajev za klavir in pile, železne žične mreže i. dr.; 22. oktobra telegrafskih drog in raznih vrst žice.

Štab za utrjevanje v Ljubljani objavlja: dne 16. in 17. oktobra bo licitacija za dobavo 20 drobilnic lahkega tipa; 18. oktobra pa za dobavo kolosečnega materiala.

LICITACIJE

Dne 11. oktobra bo pri dravski divizijski oblasti v Ljubljani licitacija za barvanje fasade, oken in vrat v vojašnici »Kralja Petra I.« v Ljubljani.

Dne 12. oktobra bo v pisarni garnizonske uprave v Ljubljani licitacija za prodajanje sladkornih proizvodov v vojašnicah ljubljanskega garnizona.

Dne 12. oktobra bo pri Zavodu »Obilje« Kruševac-Obiljevo licitacija za dobavo centrifugalnih sesalk; 18. oktobra retorte za solno kislinu.

Dne 12. oktobra bo pri štabu zrakoplovstva vojske v Zemunu licitacija za dobavo 600 bencinskih sodov.

Dne 13. oktobra bo v intendaturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo razne hrane.

Dne 14. oktobra bo pri Zavodu »Sarajevo« v Sarajevu licitacija za dobavo raznih barv in lakov.

Dne 14. oktobra bo pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu licitacija za dobavo kompletne hladilne naprave za klavirno zdravilišča »Klenovnik« in »Kasindol«.

Dne 17. oktobra se bo sklepala pri 1. oddelku vojnotehničnega zavoda v Hanrijevu pri Skoplju pismena pogodba za dobavo raznega platna, sukanca, sukanca, filca in svinjske dlake; 23. oktobra raznih vrst lesa.

Dne 28. oktobra bo v skladišču 1. oddelka vojnotehničnega zavoda v Hanrijevu pri Skoplju licitacija za dobavo jermenov in raznih vrst kož.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Dospelost davkov v IV. četrtletju

Davčna uprava za mesto v Ljubljani objavlja, da dospe v smislu člena 148. zakona o neposrednih davkih v IV. četrtletju 1939 v plačilo:

a) dne 1. oktobra 1939 IV. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice;

b) dne 15. novembra 1939 II. polletni obrok zemljarine.

Podrobnejša pojasnila so razvidna iz razglasov, nabitih na uradni deski davčne uprave za mesto v Ljubljani in Mestnega poglavarstva v Ljubljani.

Zajednica izvoznikov suhih češpelj

Da se uredi prodaja suhih češpelj v tujino in da se dosežejo boljše cene, se je ustanovila v Beogradu v soglasju s Prizadom »Zajednica izvoznikov suhih češpelj«. Ustanovitev nove organizacije je logična posledica položaja na trgu s suhimi češpljami. Z ozirom na današnji monopol so bile možne le tri rešitve: Ali naj bi opravljal vse posle Prizad ali naj jih opravlja ta po posrednikih ter bi se v tem primeru dovoljevala izvoznikom minimalna provizija ali pa se združijo izvozniki v posebni organizaciji. To se je sedaj zgodilo in Zajednica bo določevala cene, a tudi dobiček izvoznikov. Maksimalni dobiček bo znašal 4000 din za vagon. Član Zajednice more postati vsak izvoznik suhih češpelj, ki je v zadnjih petih letih izvozil letno okoli 50 vagonov suhih češpelj. Za prihodnje leto so predvideni ukrepi, da se bo moglo število članov Zajednice povečati. Vsak član mora ob vstopu v Zajednico položiti vsoto sto tisoč dinarjev.

Romunski petrolejski vrelci se bodo mogli izkoristiti še 25 let

Direktor geološkega zavoda v Bukarešti je objavil razpravo o ležiščih nafte v Romuniji. Avtor razprave meni ležišča nafte v Romuniji na 180 milijonov ton, od tega je 60 milijonov popolnoma gotovih, 120 milijonov pa verjetnih. Če znaša letna proizvodnja nafte v Romuniji okoli 7 milijonov ton, potem bi mogla Romunija izkoristiti svoje vrelce, če znaša vsa rezerva 180 milijonov ton, še približno 25 let.

Zunanja trgovina

Izvozna sezona za češplje bo skoraj končana. Kakor se poroča iz Beograda, smo kljub vsem težkostem letos izvozili okoli 2000 vagonov svežih češpelj, od katerih je šlo okoli 1500 vagonov v Nemčijo.

Ker se je dobava bombaža iz tujine silno zmanjšala, je zelo naraslo povpraševanje po domačem bombažu, kar je imelo za posledico, da je njegova cena močno narasla. Minimalna odkupna cena domačega bombaža je določena na 16 din, sedaj pa se plačuje že po 20 in boljše vrste celo po 22 din.

V Anatoliji so bila odkrita ležišča nafte v globlini 400 m.

Trgovinska pogajanja med Nemčijo in Bolgarsko so zastala, ker je Nemčija zahtevala, da ji Bolgarska dobavi tudi predmete, katerih izvoz je bolgarska vlada prepovedala.

V Nemčiji je izšla uredba, s katero se omejuje uporaba umetnih smol, ki se izdelujejo iz fenola in krezola. Predmeti za okraske, bižuterija in predmeti za oboje, se iz te snovi ne smejo več izdelovati.

Med Nemčijo in Belgijo se vodi trgovinska pogajanja. Nemčija želi, da bi dobavljala Belgiji in v Belgiji nabavljala vse ono blago, ki ga je dobavljala oz. nabavljala pred vojno. Belgija pa zahteve ni mogla sprejeti, ker se boji, da bi mogla s tem kompromitirati svojo nevtralnost.

Norveška je odpravila prepoved zvišanja cen, če so se cene zvišale zaradi višjih cen v tujini, višjih prevoznih tarif ter višjih zavarovanih premij. Posebna komisija bo v bodoče določala cene za vsako vrsto blaga.

Angleško-jugoslovanski trgovinski odnošaji

Britansko ministrstvo za informacije je objavilo: Ker se v nekaterih krogih govori, da bo trpelela jugoslovanska trgovina z Vel. Britanijo zaradi vojne stanja v Evropi, izjavlja ministrstvo, da so vse te vesti brez podlage. Te vesti temelje na dveh osnovah: V prvi vrsti se poudarja, da Vel. Britanija ne bo mogla ohraniti svoje trgovine na dosedanji višini. Resnica pa je ravno nasprotna. Kakor je iz izjave min. predsednika Chamberlaina razvidno, se pripravlja Vel. Britanija na dolgo vojno in že samo zato se mora ohraniti britanska zunanja trgovina na dosedanji višini. Čas bo dokazal, da more Vel. Britanija oskrbeti Jugoslavijo z najpotrebnejšimi proizvodi, ker bodo drugi proizvodi tujega izvira onemogočeni. Drugič se trdi, da ni danes čezmorska trgovina z Vel. Britanijo varna. V zvezi s tem se zlasti omenjajo potopitve trgovinskih ladij. Tu pa je treba omeniti, da so se te potopitve omejevale na Baltičko morje, kamor britansko ladjeve zaenkrat ne more priti. Na vseh

drugih morjih pa je britanska vojna mornarica že zagotovila svojo premoč.

V zvezi s to izjavo informacijskega ministrstva poročajo iz Beograda, da se mora pričakovati v kratkem največja aktivnost Vel. Britanije, da se povečajo njeni nakupi v Jugoslaviji. Angleška in francoska vlada pripravljata skupen načrt za njuno zunanjo trgovino v bodočnosti, ki se bo nanašal tudi na trgovino z balkanskimi državami.

Iz Beograda poročajo nadalje, da prihajajo iz Anglije številne brzojavke, s katerimi se zahtevajo večje količine naših proizvodov. Zlasti se povprašuje po: masti, mesu, slanini, gnjati, težkih svinjah, perutnini in jajcih. Poleg tega se zahtevajo informacije o plačilnih pogojih, o cenah itd. Tudi informacije glede možnosti nabave rud, kovin, lesa in drugih surovin v Jugoslaviji se zahtevajo.

Angleži nadalje poudarjajo, da ne zahtevajo blaga, katerega izvoz je Jugoslavija prepovedala, ker ga sama potrebuje.

Kaj dobiva Vel. Britanija iz svojih kolonij?

V času vojne, ki je v veliki meri gospodarska vojna, vojna blokad itd., je zanimivo vedeti, kaj in koliko dobiva ali bi mogla dobiti ena glavnih vojskujočih se držav iz svojih čezmorskih krajev. Izvoz kolonialnega imperija Vel. Britanije je bil 1936. leta sledeči:

Rudnine:	v tisoč funtih
kositer	22,107
baker	5,461
zlat	5,435
petrolej	4,475
diamanti	1,418
železna ruda	998
mangan	652
druge rudnine	3,516
Poljski pridelki:	
kavčuk	32,135
rastlinsko olje ipd.	16,714
čaj	12,106
kakao	10,502
sladkor in njegovi proizvodi	9,376

bombaž	4,951
oranže in citrone	3,188
banane	2,350
kava	1,991
kože	1,685
začimbe	1,388
ananas	1,015
tobak	538
Skupno je znašala tedaj vrednost izvoza iz britanskih kolonij:	
	v tisoč funtih
rudnine	44,062
poljski pridelki	97,839
drugi pridelki	15,931
skupaj	157,832

Omeniti bi še bilo, da pride skoraj ves kavčuk iz Malaje, kositer iz Malaje in Nigerije, baker iz Rodezije in Cipra, čaj iz Ceylona, petrolej iz Trinidada in zlato z Zlate obale v Afriki. Upoštevati pa je treba, da je Anglija prodajala del tega blaga v sosedne države.

Doma in po svetu

V ministrstvu za soc. politiko je bila pod predsedstvom ministra Budisavljevića in v navzočnosti podbana dr. Krbeka konferenca zaradi prenosov poslov tega ministrstva na banovino Hrvatsko.

Hrvatski listi zahtevajo vedno bolj odločno, da se čim prej razpišejo volitve v skupščino. Nekateri listi zahtevajo, da so te volitve prej kakor pa volitve v senat.

Banska uprava v Zagrebu je znižala proračun Splita za 1.800.000 din, in sicer so znižani osebni izdatki za 300.000, materialni pa za 1.500.000 din. Občinska doklada se bo mogla sedaj znižati od 120 na 90 odstotkov.

Na kongresu vojnih invalidov v Zagrebu je bilo sklenjeno, da se organizira invalidsko združenje na federativni podlagi. Ustanovila se bodo posebno slovensko, hrvatsko in srbsko združenje, vsa tri združenja pa si bodo nato izvolila upravo vrhovnega jugoslovanskega invalidskega združenja.

Z odlokom finančnega ministra je bilo premeščenih 1116 finančnih namestencev. Iz Srbije se vrača okoli 200 Hrvatov, iz Hrvaške je bilo premeščenih 151, od teh 87 Slovencev, od katerih se vrača v Slovenijo 73.

Finančno ministrstvo pripravlja uredbo o organizaciji prodaje in proizvodnje kvasa. Ustanovila naj bi se posebna prodajna centrala za kvas, v kateri bi bila koncentrirana vsa prodaja kvasa. Ta centrala bi tudi kontrolirala proizvodnjo kvasa. Nova prodajna centrala bi torej bila podobna sedanji prodajni centrali za sladkor.

V Mariboru se je obesil zaradi neozdravljive bolezni sodni svetnik Emil Kramer. Pokojnik je bil odli-

čen jurist, velik humorist ter znan tudi kot velik ljubitelj šaha. V Mariboru je bil splošno priljubljen.

Za poštne ravnatelja v Sarajevu je bil imenovan dr. Ivan Rapotec.

Beogradska občina namerava najeti posojilo 250 milijonov din, ki ga bo porabilo za razširjenje vodovoda in sezidavo zaklonišč.

Nemška vlada je po švicarskem poslaniku v Londonu sporočila angleški vladi, da ne bo uporabljala plinov in bakterij v sedanjih vojni, če bo tudi britanska vlada spoštovala določila ženevskega protokola iz l. 1925., ki prepoveduje uporabo plinov in bakterij v vojni.

Ker je Nemčija prepusila Rusiji proste roke na Balkanu, se je Italija odločila za tesnejše sodelovanje z Rusijo. Skorajšnje imenovanje novega sovjetskega veleposlanika v Rimu naj sodelovanje med Italijo in Rusijo poglobi.

Sovjeti so zahtevali od Litve pravico, da sezidajo vzdolž vse nemške meje »Maginotovo« linijo.

Tudi sovjetska pogajanja z Litvo so končana in s tem so vse tri baltičke države prišle pod sovjetski vpliv. Po dogovorih bi imeli sovjeti samo pravico, da zgrade svoja pomorska in zračna oporišča in da imajo svoje garnizije, ki pa bi smele imeti le določeno število mož. Sovjeti pa se teh določil ne drže in njih garnizije so mnogo večje, da so pravi gospodarji v deželi. Po dogovoru bi moral ostati tudi družabni red neizpremenjen. A tudi to določilo ne bo veljalo, kakor pišejo italijanski listi. Ti poročajo, da bo estonska vlada odstopila in da pride namesto nje komunistična vlada. Bogati ljudje trumoma beže zato iz baltičkih držav.

Začela se so tudi že diplomatska pogajanja s Finsko, da tudi ta država sprejme sovjetske zahteve. Sovjetska vlada je sedaj zahtevala,

da pride finski zunanji minister v Moskvo, da sprejme, kakor zunanji ministri baltičkih držav sovjetske pogoje. Finska pa se je baje tej zahtevi uprla ter odredila mobilizacijo vojske. Sovjeti zahtevajo od Finske, da pristane na revizijo finske meje v korist Rusije ter da dovoli, da si Rusija zgradi na Alandskih otokih svoja pomorska in zračna oporišča.

Italijanski listi v splošnem podpirajo Hitlerjeve zahteve, v kolikor so bile formulirane v zadnjem njegovem govoru. Značilno pa je, da ni Mussolini v svojem govoru pred fašističnimi voditelji iz Sardinije niti z besedo omenil Hitlerjevega govora, a tudi ne sedanje vojne.

Madžarska vlada je po vpostavitvi diplomatskih odnošajev s Sovjetsko Rusijo odpovedala pakt proti kominterni.

Poljska vlada, ki jo nameravajo imenovati Nemci v Varšavi, bo morala na nemško zahtevo zahtevati vrnitev poljskega zlata ter ruske carske krone, ki so jo boljševiski po poljsko-ruski pogodbi iz l. 1920. depozirali v Poljski banki.

Češkoslovaška vlada se ustanovi v Londonu. Njen predsednik bo dr. Beneš. V Franciji pa se ustanovi češkoslovaška vojska.

Predsednik Roosevelt je povabil bivšega predsednika poljske republike Moscickega, da se nastani v Združenih državah Sev. Amerike. Zaradi bolezni pa se Moscicki povabilu ni mogel odzvati.

Hitlerjeva garda, ki se je dosedaj borila pred Varšavo, je bila premeščena v Prago. Protektor Neurath ji pripravlja v Pragi slovesen sprejem.

Praga ima po zadnjih podatkih nad en milijon prebivalcev.

Grof Ciano je pri svojem zadnjem obisku v Berlinu vplival pomirljivo na nemško vlado in dosegl, da se nemške mirovne ponudbe ne bodo stavile v ultimativni obliki.

V Berlinu in Rimu se niti ne demantira niti ne potrjuje vest, da je Japonska odpovedala pakt proti kominterni. Vest o odpovedi pa objavljajo tako berlinski ko rimski listi.

Na zapadni fronti so izvršili Nemci v noči na petek 12. napadov, ki pa so bili vsi odbiti, kakor poroča Francozi.

Angleški parnik »Clement« je potopila ob južno ameriški obali nemška 10.000tonska križarka »Admiral Scheer«.

Nemška podmornica je potopila grški parnik »Diamantis«. Posadko parnika je izkrcala nemška podmornica na obali Irseke.

Kitajci poročajo o veliki zmagi, ki da so jo dosegli pri mestu Čansa v provinci Honan. Japonska vojska je bila baje tu vržena 60 kilometrov nazaj ter je imela okoli 30.000 mrtvih.

Zbirajte pečke koščicatega sadja!

V težkih časih, ki so prišli za naše gospodarsko življenje, zlasti na naši severni meji, ki je v toliki meri navezana na tujski promet, ki pa ga je vojna na mah popolnoma ustavila, mora biti dobrodošla vsaka prilika, ki se komu nudi za majhen zaslužek. Pregovor pravi, da so tudi male ribice dobre, še boljše pa so, če jih je dosti. Za naše revne sloje se sedaj nudi taka prilika. Ne bo dosti zaslužka, morda tu in tam nekaj kovačev, kdor pa je podjeten, lahko spravi tudi večje zneske skupaj.

Gre namreč za zbiranje koščic češpelj in drugega koščicatega sadja, ki so neobhodno potrebne kot surovine za izdelovanje aktivnega oglja, s katerim se polnijo filterji za plinske maske zoper napade iz zraka. Mestni magistrat mariborski je izdal sedaj na prebivalstvo proglas, naj te koščice zbira in jih dobro posuši. To letos ne bo težko, ker je baš koščično sadje tokrat v severni Sloveniji dobro obrodilo. Posebni organi bodo te koščice kupovali po ceni, ki se bo uradno določila, da ne bo zlorab. Občina bo pravočasno sporočila, kdaj in kje se bodo posušene koščice pobirale.

Vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Tržna poročila

Tržne cene v Celju dne 1. oktobra 1939.

Goveje meso: Cena mesa je mišljena s privago. 1 kg volovskega mesa din 8—12, kravčega 8 do 10, v ampov 6, pljuč 5, jeter 10—12, ledvic 12, joja 6.

Teletina: 1 kg telečjega mesa din 7—10, jeter 14—15, pljuč 8.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa din 14—17, pljuč 8, jeter 10, glave 9, slanina 16—17, suhe slanina 20 do 22, masti 18—19, šunke 20—22, prekajenega mesa 16—20, prekajenih parkljev 9, prekajene glave 10 do 12, jezika 22.

Klobase: 1 kg krakovskih din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 20, posebnih 20, tlačenih 16, polsuhih kranjskih 26, suhih kranjskih 30, braunšviških 10, salami 48 do 52.

Perutnina: piščanec din 10—16, kokoš 22—28, raca 20, gos 40, puran 60, domači zajec 5—15.

Ribe: 1 kg krapa din 14, postrv 40, ščuke 17.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka din 1-75 do 2, kisle smetane 10—12, 1 kg surovega masla 28, čajnega masla 36, masla 28, bohinjskega sira 28, trapistovskega sira 16—20, polemtalskega sira din 28.

Kruh: 1 kg belega kruha din 4-25, polbelega kruha 3-85, rženega kruha 3-85, črnega kruha 3-60, mala žemlja 0-50, bela štruca v teži 47 dkg 2, v teži 94 dkg 4, polbela štruca v teži 52 dkg 2, v teži 104 dkg 4, ržena štruca v teži 52 dkg 2, v teži 104 dkg 4, črna štruca v teži 56 dkg 2, v teži 112 dkg 4.

Sadje: 1 kg jabolk din 1—3, hrušk 2—4, breskev 3—5, navadnega kostanja 2, orehov 10, luščnih orehov 28, češkelj 1-50 do 2, 1 kg suhih češpelj 8, suhih hrušk 7.

Špecerijsko blago: 1 kg kave Portoriko din 84, kave Santos 56, kave Rio 52, pražene kave 64 do 98, čaja 90 do 130, kristal belega sladkorja 13-50, sladkorja v kockah 15, sladkorja v prahu 15, medu 20—24, kavne primesi 19, riža 6—13, 1 liter namiznega olja 13, olivnega olja 17—31, bučnega olja 12, petroleja 7, spirita denat. 11, 1 kg soli 2-75, popra 40—44, paprike 52, sladke paprike 60, testenin 6-50 do 11, mila 12, karbida 8-50, sveč 14—15, kvasa 32—36.

Mlečni izdelki: 1 kg moke št. 00 na debelo din 3, na drobno din 3-25, št. 0 na debelo 3, na drobno 3-25, št. 2 na debelo 2-80, na drobno 3-15, št. 4 na debelo 2-70, na drobno 2-85, št. 5 din 2-65, št. 6 na debelo 2-30, na drobno 2-50, ržene enotne moke 2-75, pšeničnega zdroba 4, koruznega zdroba 2-50, pšeničnih otrobov 1-75, koruzne moke 2-25, ajdove moke 4-50, kaše 4-50, jesprenja 4-50, ovsenega riža 7—.

Zito: q pšenice din 200, rži 200, ječmena 190, ovsa 195, prosa 250, koruze 170, fižola 250—400, graha 900, leče 1200.

Krma: q sladkega sena din 70, polsladkega sena 65, kislega sena 55, slame 40, prešana stane 5 din več.

Zelenjava in gobe: 1 glava endivije din 0-50 do 1, 1 kg poznega zelja 2, kislega zelja 4, ohrovtja 2, karfižola 5, 1 komad kolerabe 0-25 do 0-50, 1 kg kolerabe 2, 1 krožnik špinace 1-50, 1 kg špinace 5, paradiznikov 2, kumar 4, kumarice za vkisovanje 6, fižola v stročju 3, krožnik fižola 2, kg čebule 3, česna 7, krompirja 1-50, krožnik jurčkov din 5.

Radio Ljubljana

Torek 10. oktobra. 11.00: Naša slovenska glasba (predava Stanko Prek) — 12.00: Koračnice slavnih mož (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Napovedi — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Štajerski gradovi — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Deset minut zabave — 19.40: Predav. inspekcije drž. obrambe — 20.00: Respighi: Rimske pinije, suita (plošče) — 20.20: Vojnovič: Ekvinokcij (Jesenski viharji), izvajajo člani radijske igral. družine — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Sreda 11. oktobra. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Šramec »Štirje fantje« — 14.00: Napovedi — 18.00: Mladinska ura — 18.15: Kaj pravi znanost in tehnika (prof. Adlešič) — 18.30: Rossini: Viljem Tell, fantazija (plošče) — 18.40: Delavska družina (gdč. Hafner) — 19.00: Napoveda, poročila — 19.40: Nac. ura: Franjo Supilo — 20.00: Harmonika — 20.45: Plošče — 21.15: Samospevi s klavirjem (Drago Burger, tenor, prof. Lipovšek) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Tamburaški orkester.